

Роман Олексенко

*доктор філософських наук, професор,
професор кафедри публічного управління, адміністрування та права,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
(м. Мелітополь)*

ФІЛОСОФСЬКА ПАРАДИГМА ТОЛЕРАНТНОСТІ ЯК ОСНОВА СТАНОВЛЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СОЦІУМУ

Актуальність філософської парадигми толерантності як основи становлення сталого розвитку пов'язана з глобальними змінами сучасного світу, його протиріччями та необхідністю їх вирішення.

У контексті формування нової парадигми толерантності виокремлюються об'єктивні чинники дотримання меж толерування до чужого способу життя (поведінки, звичаїв, почуттів, ідей, вірувань) як засобу подолання загроз на рівні повсякденного існування людини до глобального розвитку суспільства. Слідування принципам толерантності є найважливішою умовою знаходження компромісів, подолання конфліктів, що дозволяє об'єднувати людей, створюючи атмосферу порозуміння, а також сприяє сталості суспільства.

Розглядаючи стратегічні моделі подолання безладу та різноманітних форм та рис несталості та нестабільності, необхідно усвідомити потенційні ризики та можливості глобальних трансформаційних змін. Одним з найважливіших завдань філософського розуміння толерантності має бути пояснення позицій щодо переходу до цінностей і мислення, притаманних повноцінній сталості; глибинних змін розуміння, тлумачення бази, розширення культурних та освітянських цінностей; трансформацію практичних заходів, інститутів та соціальних структур, які регулюють соціальні відносини у суспільстві, що сприяють подоланню нерівності. Чимало зусиль у процесі пошуку конкретних рішень щодо виходу цивілізації з глобальної кризи виявилися неефективними, і не лише через потужний спротив, але й через відсутність відповідної філософської парадигми толерантності, яка б сприяла формуванню нового ставлення до людини, природи, суспільства, один одного. Тому все це вказує на першочергове завдання формування філософської парадигми толерантності як основи становлення сталого розвитку соціуму, необхідності рухатися вперед шляхом вивіреної парадигми толерантності, яка може об'єднати все людство. Проте, сьогоденні завдання розвитку людства можна вирішити не тільки завдяки науковим проривам, але й духовно-світоглядних, культурних та моральних підвалин, що сприятимуть утвердженню позитивних конотацій толерантності.

Фундаментальним поняття для визначення меж толерантності можна застосувати у контексті введення поняття «міри» Г.В.Ф. Гегеля «як кордонів, у рамках яких ця риса зберігає себе». Аналогічні висловлювання зустрічаємо і у відомого французького філософа Вольтера. Людство, починаючи з Конфуція, біблійських текстів і до наших часів опирається на Золоте правило: «поступай з

іншим так, як би ти хотів щоб поступали з тобою». Поняття толерантності розвивається, змінюючи свій склад, але при цьому зберігає та відстоює центральну ідею: захищає фундаментальні цінності направлені на збереження особистості: фізичного та духовного, що сприяє утвердженню засад громадянського суспільства. Без толерантності не може утвердитися як громадянське суспільство, так і сталий розвиток соціуму, тому що їх основою є толерантність як складний соціальний, культурний, індивідуальний феномен, що сприяє об'єднанню соціуму і ствердженню особистості у цьому соціумі, а для цього його розвиток повинен бути сталим, прогнозованим, ефективним.

Таким чином, толерантність як головний концепт і проблемне поле цього дослідження логічно впливає з мейнстриму, тобто, вектору попередніх етапів саморозгортання людського роду на основі дії еволюційного механізму громадянського суспільства як основи становлення сталого розвитку соціуму.

Список використаних джерел

1. Волков О.Г., Землянський А.М., Олексенко Р.І., Рябенко Є.М. Філософія: навчальний посібник-практикум. МДПУ імені Богдана Хмельницького. Мелітополь, 2017.
2. Олексенко Р.І. Глобальні проблеми філософії від Античності до сьогодення в дискурсі ринкових трансформацій. Придніпровські соціально-гуманітарні читання: у 6-ти частинах. Ч. 2: матеріали Дніпропетровської сесії І Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю. 2013. С. 148–150.
3. Олексенко Р.І. Философия устойчивого развития в эпоху глобализации. Гілея: научный вестник. 2015. №. 100. С. 175–179.